

Sivistystyönantajat

opetus · tutkimus · luovuus

Sivistynyt ja kilpailukykyinen Suomi

Sivistystyönantajien viestit

Viisi viestiä päättäjille

1. Koulutukselta ja tutkimukselta ei saa enää leikata lisää rahaa
2. Iso kuva selkeäksi
Pitkäjänteisyyttä koulutuspolitiikkaan
3. Laadun pitää määrittää, kuka saa järjestää koulutusta
4. Tutkintokoulutuksen vienti ja kansainvälinen myynti mahdolliseksi
5. Korkeakoulukenttää kehitettävä yhteiskunnan tarpeiden mukaan

1.

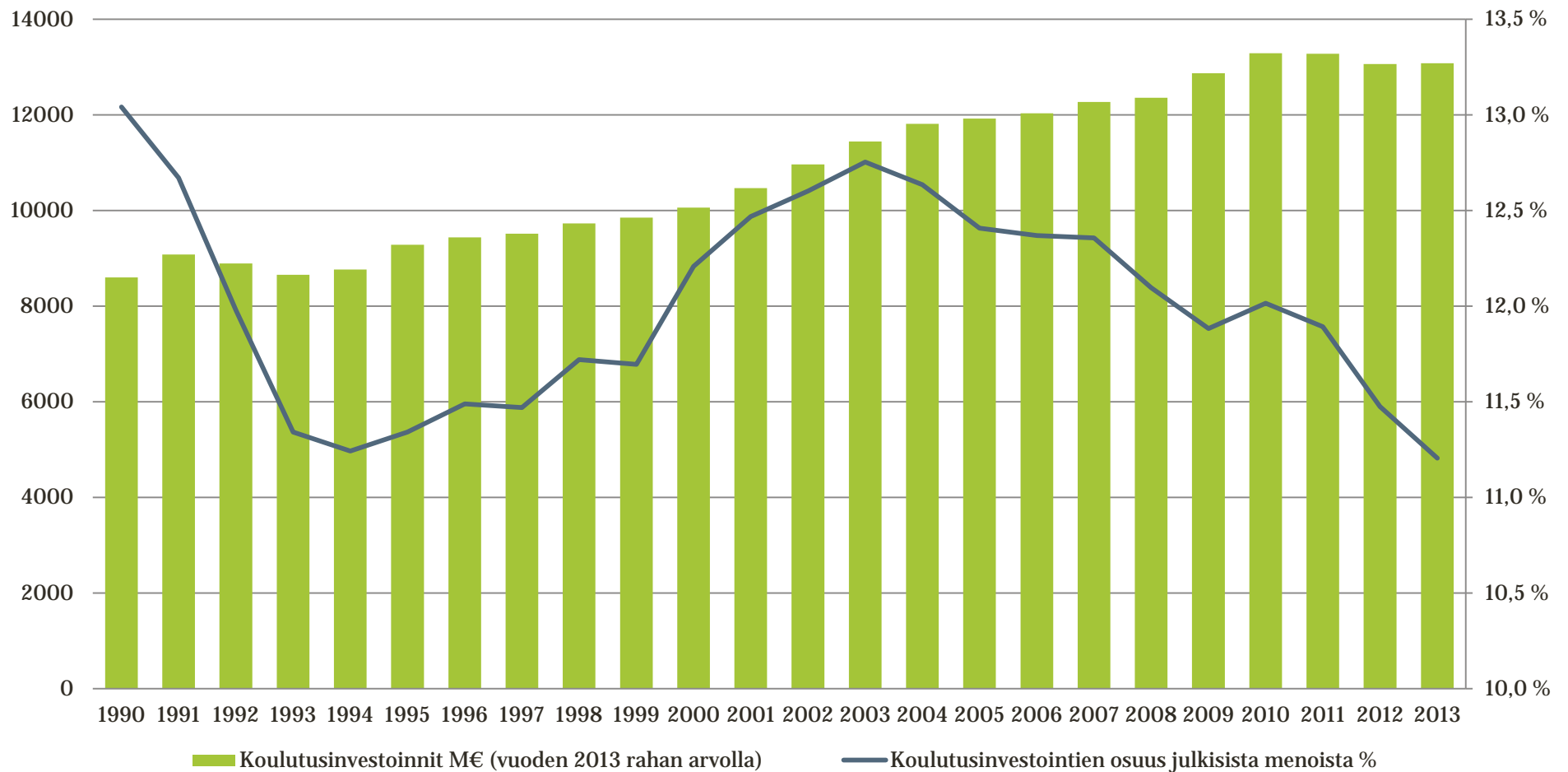
**Koulutukselta ja tutkimukselta
ei saa enää leikata lisää rahaa.**

Rahoitusta vähennetty jo useita vuosia

Koulutus

- **Koulutuksen julkinen rahoitus**
–214 milj. € vuosina 2010-2013
- **Koulutukseen budjetoitu raha**
–1-5 % kesäkuu 2013-kesäkuu 2014
 - EU-komission tilasto: Suomi samassa maaryhmässä Kreikan ja Kroatian kanssa

Koulutuksen julkiset investoinnit (Lähde: Tilastokeskus 1/2015)

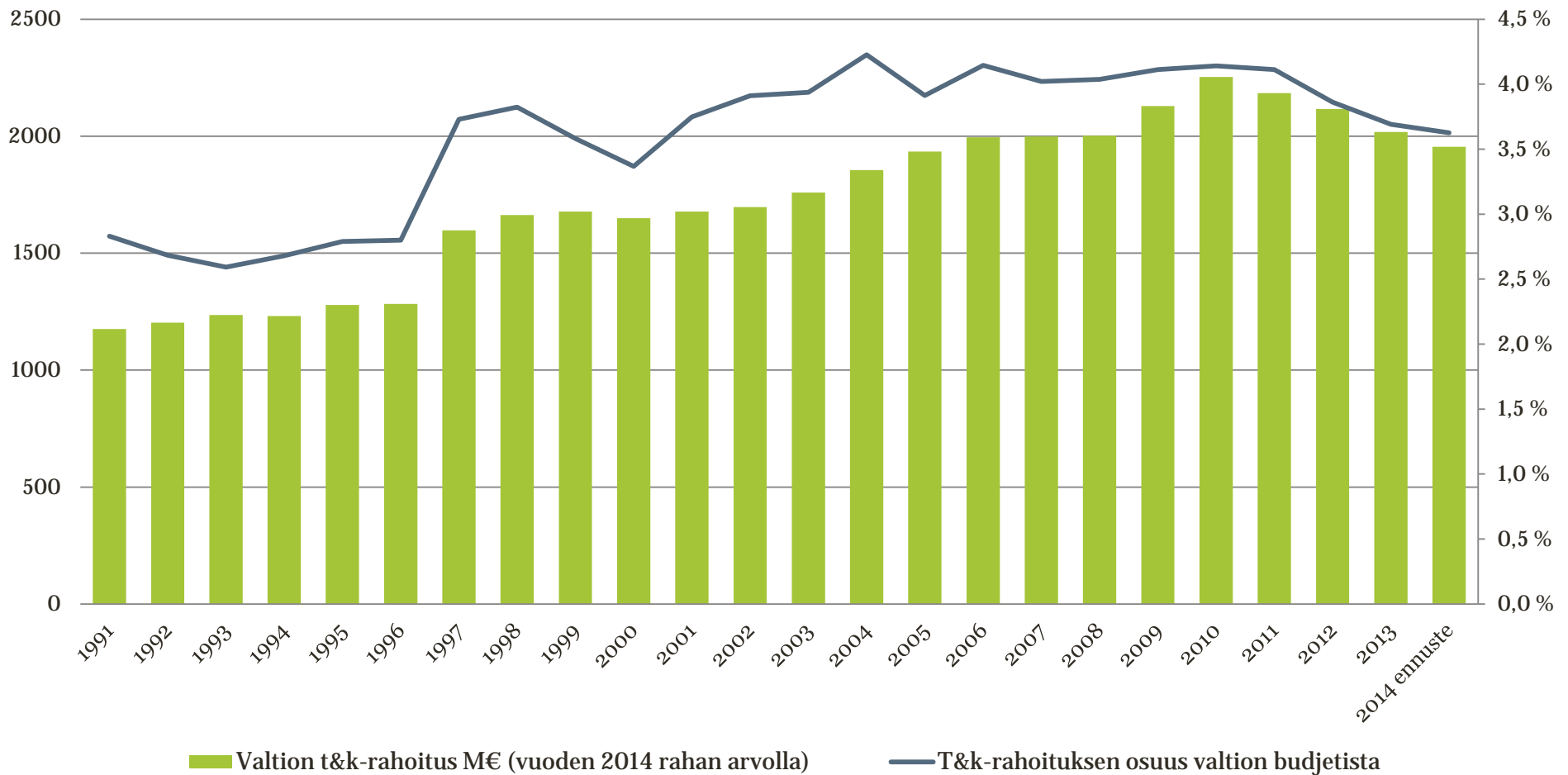

Rahoitus kutistunut jo useita vuosia

Tutkimus

- Tutkimuksen julkinen rahoitus lähes –298 milj. € vuoden 2010 jälkeen
- T&k-rahoituksen osuus valtion budjetista
2011: 4,1 %
2014: 3,6 %
– vuosien 1999-2000 tasolla
- T&k-rahoituksen osuus palautettava vähintään tasolle, jolla se on keskimäärin ollut 2000-luvulla

T&k-rahoitus valtion budjetissa (Lähde: Tilastokeskus 2/2014)

2.

**Iso kuva selkeäksi.
Pitkäjänteisyyttä koulutuspolitiikkaan.**

Päätökset poukkoilevat 1

- Paljon uudistuksia yhtä aikaa
 - ei tietoa yhteisvaikutuksista
- Esimerkki 1: ammattikorkeakoulujen aloituspaikat
 - 2013: -2030 aloituspaikkaa
 - 2014: +728 aloituspaikkaa
 - 2015: +756 aloituspaikkaa

AMK-budjetit samaan aikaan jatkuvassa laskussa

Päätökset poukkoilevat 2

- **Esimerkki 2: yliopistoindeksi**
 - Tarkoitus taata perusrahoitus kustannustason muutoksen mukaisesti -> kuollut kirjain
 - Indeksiä leikattu kokonaan 2013, puolitettu 2012 ja 2015
 - Tulos: perusrahoitukseen jää 85 miljoonan euron lovi vuosittain
 - pienehkön yliopiston vuosibudjetin verran

Päätökset poukkoilevat 3

- **Esimerkki 3: yhtä aikaa suuri joukko ammatillisen koulutuksen uudistuksia**
 1. Rakennepoliittisen ohjelman lukiota ja ammatillista koulutusta koskevat säästötoimet, yht. 260 milj. €
(tarkempi kohdentuminen avoinna)
 2. Toiseen asteen koulutuksen ja vapaan sivistystyön rakenteellinen uudistus (alkoi 2014, voimaan 2016)
 3. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmäuudistus (alkoi 2014, voimaan 2017)
 4. Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittäminen (TUTKE I ja II, 2009-2014)
 5. Valmentavien ja valmistavien koulutusten uudistaminen (2013-2014)
 6. Ammatillisen koulutuksen näyttötutkintojärjestelmän uudistus (syksy 2014)

Mitä tästä seuraa?

- Koulutuksen suunnittelu ja toteuttaminen vaikeaa
 - Koulutus ei ole kvartaalitaloutta
- Epävarmuus ei sitouta
 - 70 % kustannuksista henkilöstö- ja tilakuluja
 - Sitoutunut henkilöstö tekee laadukasta työtä
- Nopeat muutokset tekevät työnantajatehtävästä mahdotonta
 - Työehtosopimukset ja lainsäädäntö velvoittavat työnantajaa
- Poliitiikan ennakoimattomuus haittaa opiskelijoita

Miten toimia toisin? Neljä ehdotusta

1. Mihin halutaan päästä? Laaditaan yhdessä tavoitteet
 2. Tunnistetaan kohdat, joita syytä kehittää
 3. Mennään maalia kohti eri reittejä
 4. Joka asiassa ei tarvita tiukkaa normiohjausta
- Yksi koko ja malli eivät sovi kaikille

3.

**Laadun pitää määrittää,
kuka saa järjestää koulutusta.
Pelkästään organisaation kokoon
ei pidä tuijottaa.**

Mistä koulutuksen laatu syntyy?

- Osaamisesta
- Kokemuksesta
- Opiskelijoiden arjen tuntemuksesta
- Päätöksenteon läheisyydestä
- Toiminnan läpinäkyvyydestä

- Kaikki nämä pätevät yksityisiin koulutuksen järjestäjiin

Pitääkö olla suuri ollakseen tehokas, tuottava ja laadukas?

- Siis vain yli 500 tai yli 1000 työntekijän yritykset tekisivät laadukkaita tuotteita ja palveluja? Vain suuret tuottaisivat innovaatioita ja tulosta?
- Peruste?

Neljä ehdotusta

1. Annetaan erilaisille ja erikokoisille koulutuksen järjestäjille tasapuoliset toiminnan mahdollisuudet
2. Annetaan koulutuksen järjestäminen lukioissa ja ammattioppilaitoksissa yhdistyksille, säätiöille ja osakeyhtiöille
 - Kuntien tehtävät vähenevät
 - Vertailtavuus paranee
3. Pidetään lukio ja ammatillinen koulutus omina koulutusmuotoinaan myös tulevaisuudessa
4. Siirrytään valtion rahoitukseen ja maksetaan se jatkossakin suoraan koulutuksen järjestäjälle

4.

Tutkintokoulutuksen vienti ja kansainvälinen myynti mahdolliseksi.

Tutkintomyynti ≠ opinnot kaikille maksullisiksi

- Tutkintojen myynnin salliminen **ei** tarkoita sitä, että opiskelu muuttuisi maksulliseksi suomalaisille tai muista EU-maista tuleville opiskelijoille

Koulutusvienti on kasvuala

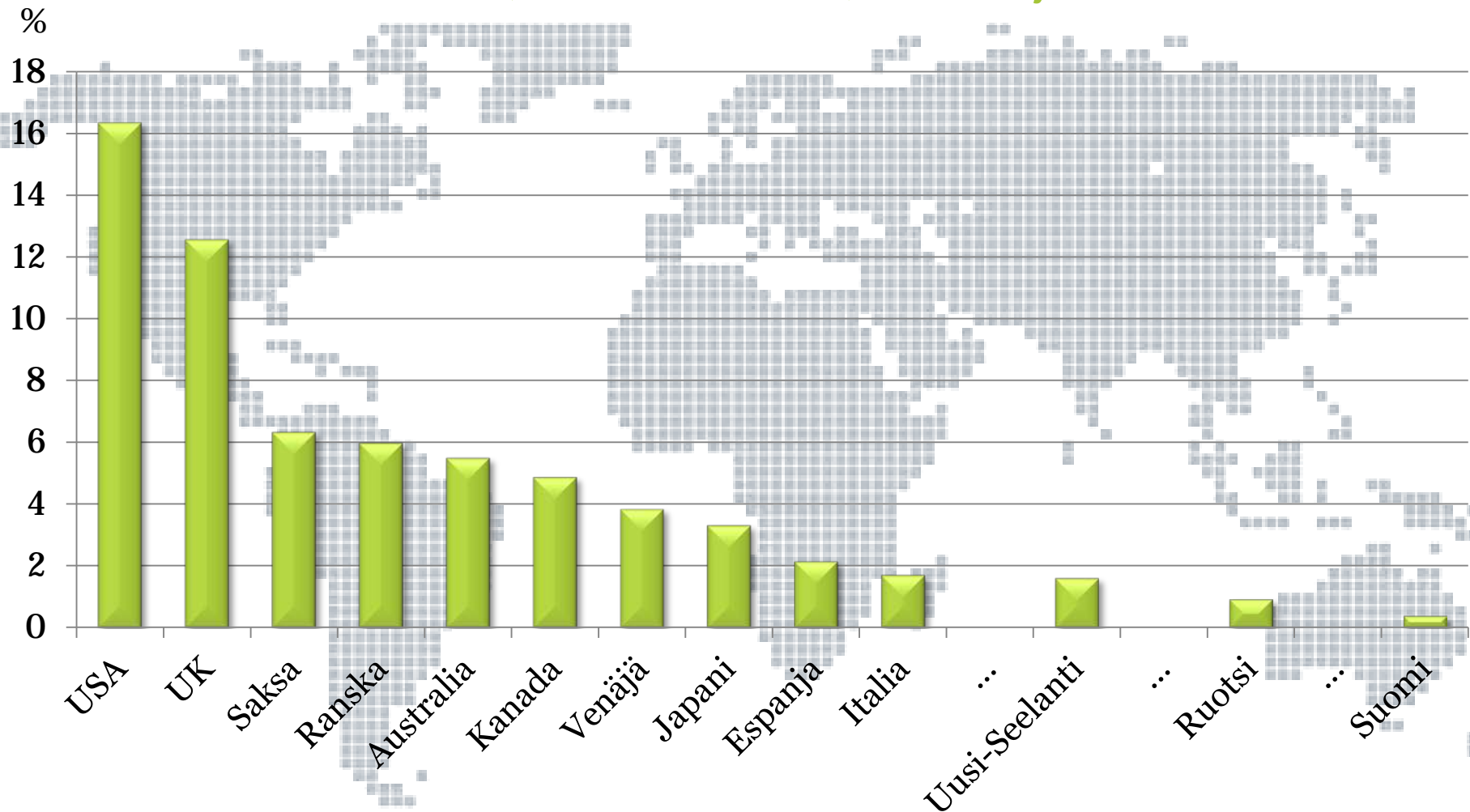
- Jos koulutusvienti olisi teollisuudenala, se olisi yksi maailman dynaamisimmista (OECD)
- Koulutuksen kysyntä vain kasvaa
- Eikö Suomen hyvää mainetta alalla kannattaisi hyödyntää?

Tarvitsemme uusia vientialoja

- **Koulutusvienti voisi olla uusi vientiala**
- **Kotitekoinen este: oma lainsäädäntö**
 - Tutkintoon johtavan koulutuksen myynti opiskelijalle mahdotonta
- **Kaikilla koulutusasteilla tulee olla oikeus tarjota maksullisia tutkintoja EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille**

Markkinaosuudet kansainvälisillä korkeakoulumarkkinoilla 2012

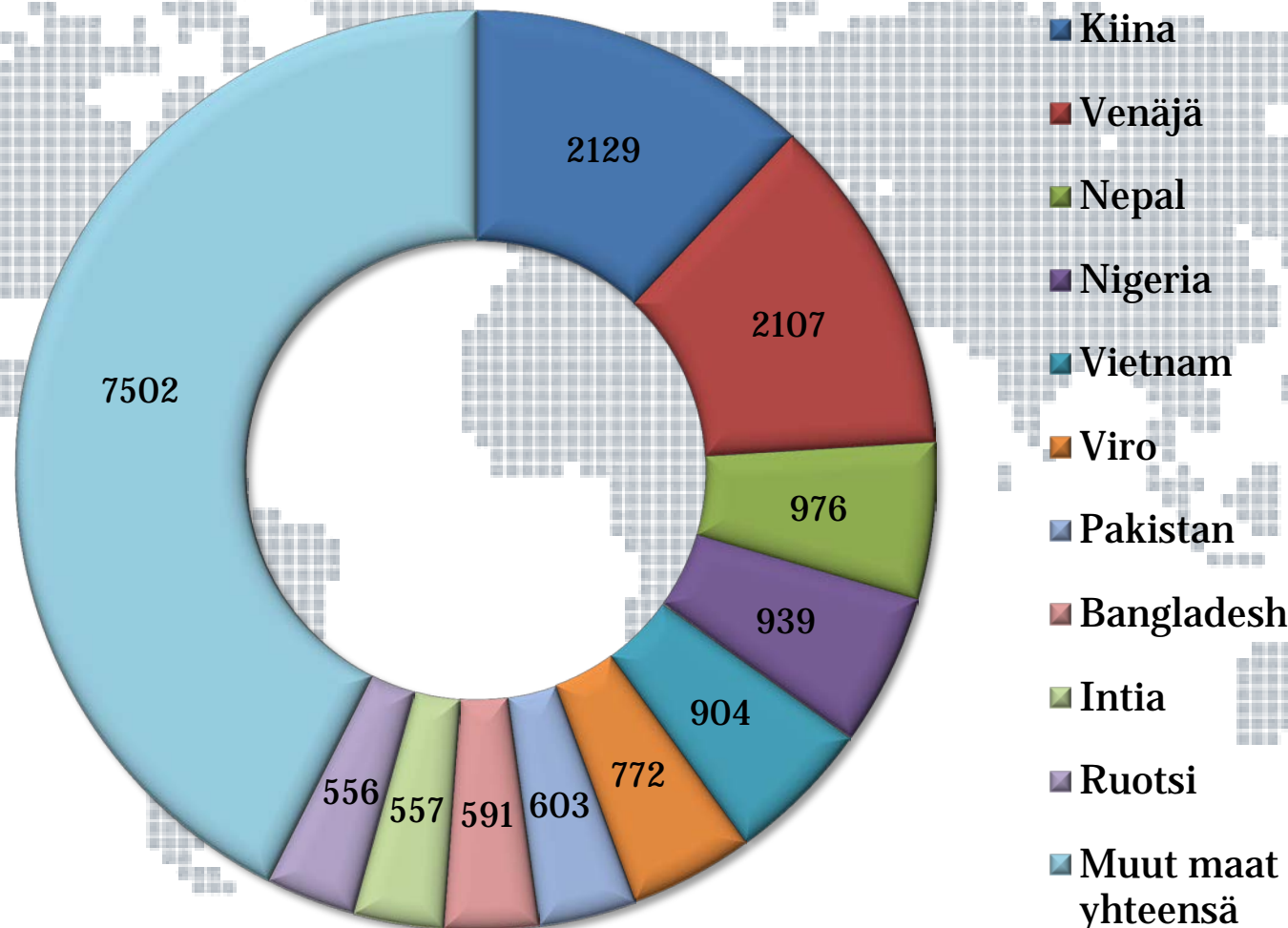
10 suurinta, Uusi-Seelanti, Ruotsi ja Suomi

Mikä on järkevää?

- Suomessa opiskelee noin 20 000 ulkomaista korkeakouluopiskelijaa
 - 70 % heistä tulee EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta
 - Eniten opiskelijoita Kiinasta ja Venäjältä
- Koulutuksen julkista rahoitusta leikattu Suomessa merkittävästi. Onko tarkoituksenmukaista, että samalla maksutonta korkeakouluopetusta tarjotaan EU:n ja ETA:n ulkopuolelta tuleville?

Mistä Suomen korkeakouluihin tultiin opiskelemaan vuonna 2012?

5.

**Korkeakoulukenttää kehitettävä
yhteiskunnan tarpeiden mukaan.**

Mitä yhteiskunta ja opiskelijat tarvitsevat?

- Akateemisesti koulutetut tarvitsevat
 - Omien alojensa asia- ja menetelmäosaamista
 - Työelämän arjen taitoja
 - Verkottumista, projektiosaamista
- Yhteiskunta tarvitsee
 - Osaavaa työvoimaa
 - Monitieteistä tutkimusta
 - Perustutkimusta ja innovaatiotoimintaa, jotka ruokkivat toisiaan

Voivatko korkeakoulut rakentaa koulutusohjelmia rajoja rikkoen?

- Yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja valtion sektoritutkimuslaitoksia pitää tarkastella yhtenä kokonaisuutena
- Yhteistyön lainsäädännölliset ja toiminnalliset esteet tulee kartoittaa ja purkaa
- Mikä on järkevää ja toimivaa yhteiskunnan kannalta?

An aerial, high-angle photograph of a public square or plaza. The ground is paved with large, light-colored rectangular tiles. Several people are walking across the square, some in sharp focus and others blurred due to motion. The lighting is bright, suggesting daytime. A white, rounded rectangular box is overlaid on the lower half of the image, containing text.

Sivistystyönantajat

opetus · tutkimus · luovuus